

Αιμιλιανός Γρεβενών, Προπομπός της απελευθέρωσης της Βόρειας Ελλάδας (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτούσια](#)

105 χρόνια από τη δολοφονία του Αιμιλιανού Γρεβενών (30 Σεπτεμβρίου 1911)

Η επικράτηση της επανάστασης ή του πραξικοπήματος των Νεοτούρκων το 1908 είχε φέρει προσώρας την καταλλαγή στο μακεδονικό μέτωπο και τη λήξη του ένοπλου μακεδονικού αγώνα. Όλοι πλέον πίστευαν πως τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα της κάθε εθνικής ομάδας θα ήταν σεβαστά. Έτσι, τα όπλα σώπασαν και οι μακεδονομάχοι συμφιλιώθηκαν με τους θανάσιμους εθνικούς εχθρούς και αντιπάλους τους χωρίς οποιεσδήποτε άλλες εγγυήσεις.

Ανάμεσα σ' αυτούς που πανηγύρισαν για τη νέα, ειρηνική και ευνομούμενη τάξη πραγμάτων που προδιαγραφόταν, και που έσπευσε να υποδεχθεί και να ευλογήσει τους έλληνες μακεδονομάχους, ήταν και ο επίσκοπος Πέτρας Αιμιλιανός (Λαζαρίδης) (1877-1911), ο μετέπειτα μητροπολίτης Γρεβενών, ο οποίος τότε υπηρετούσε στο Μοναστήρι.

Όπως αναφέρεται στο τεύχος της “Εικονογραφημένης Ατλαντίδας” του Νοεμβρίου του 1911, ο τότε Πέτρας Αιμιλιανός “εν τη ανακηρύξει του συντάγματος, πρώτος αυτός εν τη Νέα Τουρκία μητροπολίτης, από του στρατιωτικού πυροβόλου εν τη πλατεία της Ελευθερίας του Μοναστηρίου σαλπίζει κατάραν και ανάθεμα κατά της Απολυταρχίας και Τυραννίας”.

Παρ’ όλα αυτά, έμελλε ο ίδιος να αποτελέσει το πιο επίσημο θύμα της νέας απολυταρχίας και τυραννίας των Νεοτούρκων στην περιοχή. Και βεβαίως ακολούθησε, όπως διαβάζουμε στις σελίδες της εφημερίδας “Μακεδονία” της εποχής, εκτεταμένο πογκρόμ εναντίον των Ελλήνων. Σύντομα λοιπόν η συμφιλίωση και η νεοτουρκική ουτοπία μετατράπηκε σε κρατική τρομοκρατία και έδειξε το αληθινό της πρόσωπο. Έτσι, όπως όλοι σήμερα υποστηρίζουν, το δήθεν προοδευτικό κίνημα εξελίχθηκε σε εθνικιστικό, με αποκορύφωμα την εκδήλωση των πιο απάνθρωπων ενστίκτων των εμπνευστών του, που οδήγησε στις κτηνώδεις γενοκτονίες των Αρμενίων, των Ελλήνων, των Ασσυρίων...

Στην κατεύθυνση αυτή εκμεταλλεύτηκαν και τις ποικίλες εθνοτικές διαφορές των λαών της ευρύτερης περιοχής, εν προκειμένω τους ρουμανίζοντες Βλάχους, για να δολοφονήσουν τον νεαρό και ιδιαίτερα δραστήριο μητροπολίτη Γρεβενών.

Έτσι, αίφνης, ο Αιμιλιανός με τη θυσία του ύψωσε και ανέδειξε τα Γρεβενά σε μαρτυρική πρωτεύουσα της -εν αναμονή της απελευθέρωσής της- Μακεδονίας και του λοιπού ελληνισμού της Βόρειας Ελλάδας.

Εδώ όμως θα πρέπει να υπογραμμίσουμε τη μέριμνα του οικουμενικού πατριαρχείου για την περιοχή, που ουσιαστικά κράτησε τη Μακεδονία “Ρουμλούκι”, δηλαδή “Ελληνότοπο”. Και πρώτα πρώτα θα πρέπει να μνημονεύσουμε τον πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ’, όπως βεβαίως και τον προκάτοχό του Κωνσταντίνο, που φρόντισαν να στείλουν στη Μακεδονία νέους, μορφωμένους, δραστήριους και κοινωνικά ευαίσθητους μητροπολίτες όπως ο Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης, ο Δράμας Χρυσόστομος Καλαφάτης -ο μετέπειτα Σμύρνης, ιερομάρτυρας και εθνομάρτυρας-, ο Μοναστηρίου Ιωακείμ Φορόπουλος, ο Στρωμνίτσης Γρηγόριος Ωρολογάς και ο Γρεβενών Αιμιλιανός, για να στηρίξουν τον βαλλόμενο από παντού ελληνισμό και να τον ποιμάνουν εθναρχικά με φροντίδα και θάρρος. Αυτό βέβαια δεν πέρασε απαρατήρητο, αφού και ξένες δυνάμεις ζητούσαν την απόσυρση των ιεραρχών αυτών. Και όταν αυτό δεν γινόταν, υπήρχε άλλος τρόπος... Έτσι, πριν από τον Αιμιλιανό, στο κορύφωμα του Μακεδονικού Αγώνα δολοφονήθηκε ο Κορυτσάς Φώτιος (1868-1906).

Το αίμα όμως του μάρτυρα του γένους μητροπολίτη Αιμιλιανού έμελλε σε έναν χρόνο να αποτελέσει την καλύτερη μετάγγιση στην υπόθεση της ελευθερίας της Βόρειας Ελλάδας.

Εφημερίδα “Μακεδονία της Κυριακής” 2 Οκτωβρίου 2011